

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025
Institution	SCU- Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Camilla Lorenzen Bjørn
Hold	HH2E

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

<u>Titel 1</u>	Klima (grundforløbet – fælles forløb)
<u>Titel 2</u>	Medier 1: På tur i nyhedsstrømmen
<u>Titel 3</u>	Sprog og Argumentation
<u>Titel 4</u>	Vindere og tabere (værk)
<u>Titel 5</u>	Kommerciel kommunikation (værk)
<u>Titel 6</u>	Dystopi/utopi (værk X 2)
<u>Titel 7</u>	Skriftlighedsforløb
<u>Titel 8</u>	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Klima (Grundforløbet 2023)
Indhold	Kernestof: • Charlotte Weitzes Den afskyelige (2016) • Theis Ørntoft Det er forvirrede tider (2014) • Morten Chemnitz Fra skrænten den nedfaldne jord (2016) • Jonas Dueholm og Ida Wenøe Det regner med muligheder (2023), https://www.youtube.com/watch?v=6QhD_ByyHyY • Nik og Jay Dråber af lys (2019), https://www.youtube.com/watch?v=27q5eVRqX3I Sekundær litteratur: • Thor Gustafsson Klimalitteratur (2023) (s. 81-84 + 93) Supplerende litteratur: • Andel Det er tid til at ændre billedet på dansk idyl https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk • Poul Anker Bech Asfaltserenade (2002), https://open.smk.dk/artwork/image/KMS8283 • Hanna Franzén Skolestrejke for klimaet (s. 9 i Klimalitteratur)
Omfang	16 timer
Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: • Have en grundlæggende forståelse af teksttyper og genrer • Have kendskab til grundlæggende redskaber til tekstanalyse • Have indsigt i forskellige former for klimalitteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlig og skriftlig analyse

Titel 2	Medier 1: På tur i nyhedsstrømmen
Indhold	Kernestof: • Dagens aviser d. 16.11.2022 + netaviser • Forsider og nyhedsartikler fra forskellige avistyper: opbygning, vinkling, layout, sprog • Folkevisen Ebbe Skammelsøn: omskrivning til nyhedsartikel • Krig i et nyhedskredsløb: ○ Jakob Kjøge Bohr og Mikkel Secher: "Rusland angriber Ukraine – her er, hvad vi ved", Nyhederne.tv2.dk, 24.02.2022. (CFU) ○ Forsider om krigen: https://journalisten.dk/et-aar-med-krig-i-ukraine-se-medi-ernes-forsider-her/ ○ "Jeg er læge, men jeg er parat til at dræbe", Politiken, d. 28.2.2022, Reportage; https://politiken.dk/udland/art8641154/%C2%BBSelv-om-jeg-er-%C3%A6ge-har-jeg-gjort-op-med-mig-selv-at-jeg-er-parat-til-at-dr%C3%A6be%C2%AB ○ "Mere end 800.000 flygtninge: »Nu er det en rigtig krig, og folk dør", af Jacob Ehrbahn og Martin Bjørck, Politiken d. 2.3.2022. Reportage • Konstruktiv journalistik: • Journalistik og det postfaktuelle samfund: Konstruktiv Journalistik; https://socialemedier.praxis.dk/10054 • https://journalisten.dk/hver-femte-dansker-undgaar-aktivt-nyheder-og-andelen-stiger-isaer-blandt-unge/ • Ryd Forsiden, DR-dokumentar, (1. afsnit) https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden_-doedstrusler-og-deadlines_147965; sendt d.1.12.2019 (58 min) set og debatteret gruppevis i sammenhæng med gruppeopgaver ud fra dokumentaren og perspektiverende tekstmateriale: • Den fjerde statsmagt: § Magtens tredeling: https://grundbogisamfundsfagc.systime.dk/?id=164 § Medierne i fremtiden: https://fyens.dk/artikel/medier-i-fremtiden-me-diernes-glidebane • Om nyhedskriterier: § Sensationslyst truer den journalistiske etik og dømmekraft, Leder i Jyllands-Posten, 31.07.2016, https://jyllands-posten.dk/debat/leder/ECE8883521/sensationslyst-truer-den-journalistiske-etik-og-doem-mekraft/ • Om afslørende journalistik; bl.a. https://journalistforbundet.dk/tidligere-cavlingprisvindere. • Etiske fordringer § Medieetik: https://www.etik.dk/medieetik/10-vigtigste-ting-vide-om-journalisters-etik § DR's nyhedsdirektør: Terror er journalistikkens største udfordring: https://www.dr.dk/nyheder/indland/drs-nyhedsdirektoer-terror-er-journalistikkens-stoerste-udfordring

	Sekundær litteratur: • Håndbog i dansk, Systime (Ibog): 5.0 Medier: https://hbdansk.systime.dk/?id=p132 • Krig og kærlighed i nyhedskredsløb; https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=132: Greb om nyheder • Dansk mediehistorie: https://danskritiden.systime.dk/?id=273 Supplerende stof: • Parallelttekst til Ebbe Skammelsøn: https://www.facebook.com/watch/?v=1032314481538468&ref=sharing • A Global Call for Responsible Journalism, Constructive Institute; https://vimeo.com/312112075 • Diverse talmateriale: Læsertal (Kantar, Gallup), udvikling i læsertal (Slots- og kulturstyrelsen), Ocast medieprofiler
Omfang	21 moduler
Særlige fokus-punkter	• Avisjournalistik: avistyper, stofområder, nyhedskriterier, ydre komposition (layout), kilder, vinkling, genrer (nyheds-, menings- og fortællende journalistik), indre komposition (nyhedstrekanten, Hey-You-See?-So, den tredje fortællemanøvre) • Analyse af forsider, nyhedsartikler, reportager/fortællende journalistik samt konstruktiv journalistik • Mediehistorie • Mediernes rolle og fremtid Faglige mål: • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt og innovativt arbejde

Titel 3	Sprog og argumentation
Indhold	Kernestof: • Diverse øvelser i argumentationsanalyse • Eksempler på forskellige genrer indenfor meningsgenren (opinionsgenren) • Tina Splidsboel: Fri mig for Disneys hvide skønhedsideal: https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art6616909/%C2%BBJeg-synes-efterh%C3%A5nden-at-jeg-er-n%C3%B8dt-til-at-fort%C3%A6lle-hende-at-hun-er-smuk%C2%A (Politiken, den 05.07.2018) • Kommentar: Influencer-trenden æder sjæle op, Amalie Kestler, Politiken, d. 11.2.2024 • Chips Battle: eleverne har gennemført en debatøvelse, hvor de har debatteret markedsføringen af kampagne fra Kims Chips: ○ https://www.dr.dk/nyheder/indland/forbrugerraad-strider-mod-retningslinjer-kims-bruger-influencere-til-stoppe-chips#!/ ○ https://www.dr.dk/nyheder/indland/min-bror-paa-11-aar-er-helt-oppe-ringe-over-dem-16-aarig-er-ikke-i-tvivl-om-hvem Sekundær litteratur: • Håndbog i dansk, Systime (Ibog) ○ 4.2 Sproglige billeder ○ 4.3 Sproglige figurer ○ 4.7: Skriftsprog og talesprog ○ 4.9 Retorik ○ 4.10 Argumentation, Toulmins argumentationsmodel, Argumenttyper, Fejltyper og argumentationskneb, Ordvalgsargumenter Supplerende: • Sway med følgende klip: https://sway.office.com/V1biEsI7gxTWH7ne?ref=Link ○ Videoklip: Anne Grethe Bjarup Riis går amok i Go' Morgen Danmark ○ Videoklip: Søren Pape sætter Paludan på plads ○ Videoklip: Dennis taber sutten (Go' Morgen Danmark) ○ Videoklip: I have a dream ○ Videoklip: Stoltenberg holdt tale til minne Utøya-ofrene ○ Videoklip: Sofie Lindes tale ved Zulu Awards
Omfang	10 moduler

Særlige fokuspunkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal kunne: • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • analysere og fortolke ikke- fiktive tekster Vi har i undervisningen haft specielt fokus på: • Argumentationsanalyse • Sproglig analyse • Retoriske virkemidler • Appelformer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde og mundtlig debat

Titel 4	Vindere og tabere
Indhold	Kernestof: • Haidar Ansari: Kulturchok, 2022 • Trekanten af lykke, 2015: https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/trekanten-af-lykke--/ • Martin Andersen Nexø: Lønningsdag, 1900 • Glen Bech: Jeg anerkender ikke længere din autoritet, 2022 (uddrag) • Henrik Pontoppidan: Nådsensbrød (1885) • Johannes V. Jensen: Arbejderen (1906) • Jacob Ejersbo: Sushi Sunshine (2000) • Kortfilm: Middagen: https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/bmiddagen/ • Jan Sonnergaard: Formel B (Krig), 2003 (Skriftlighedsforløb) VÆRK: Stine Askov: Nøjsomheden, 2022 Sekundær litteratur: • Kapital – økonomisk, kulturel og social: https://sociologi.systime.dk/?id=224 • Kodeskift: Grupper og sprog: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=205&loopRedirect=1 • Høj og lav stil: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=206&loopRedirect=1 • Litteraturhistorien på langs og på tværs: Livssyn: https://litthist.systime.dk/?id=139 • Det moderne samfund: https://litthist.systime.dk/?id=169 • Eksperimenterende realisme: https://litthist.systime.dk/?id=127#c1005 • Det 21. århundrede: https://litthist.systime.dk/?id=293 • Brug litteraturhistorien: Arbejderne vinder frem: https://bl.systime.dk/?id=206 • Et rå og direkte sprog: https://litthist.systime.dk/?id=294#c1516 • Anmeldelse af Nøjsomheden: https://litteratursiden.dk/boeger/noejsomheden-roman • Steder: https://5aarslitt.systime.dk/?id=340 • Tidens realismeformater: https://5aarslitt.systime.dk/?id=342 • Filmens dramaturgi i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=p223 • Filmiske virkemidler i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=p222 • Raskins parametermodel Supplerende: • Film: Per Fly: Bænken (2000) • Kapitalformer: Sociologi: https://sociologi.systime.dk/?id=224
Omfang	1.g: 23 moduler + 2.g: 18 moduler
Særlige fokuspunkter	Fokus for undervisningen har været at analysere tekster, som har haft et kritisk blik på samfundets klasser. I undervisningen har vi læst fortid og nutid parallelt, så den litteraturhistoriske og samtidshistoriske baggrund for teksterne også er blevet inddraget.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlige fremlægger og skriftligt arbejde

Titel 5	Kommerciel kommunikation
Indhold	Værk: Andels kampagneunivers - Analyse af SoME-aktiviteter: https://www.facebook.com/andel.dk og https://www.instagram.com/andel.dk/ - Analyse af kampagnofilm: Giv plads: https://www.youtube.com/watch?v=o0ymxbkf_J4 - Analyse af kampagnofilm: Det er tid til at ændre billedet af dansk idyl: https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk - Analyse af kampagnofilm: Windy Retreats: https://www.youtube.com/watch?v=GnAWDCngP68 - Analyse af kampagnofilm: Lad ikke lyset brænde. Tænd for de gode energivaner; https://www.facebook.com/watch/?v=568622238453690 - Analyse af sprog og argumentation i debatartikler og annoncer: - JP: Andel leverer topmål af hykleri: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16130839/andel-leverer-topmaal-af-hykleri/ - JP: Vi er nødt til at tale om den danske idyl: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16154700/vi-er-noedt-til-at-tale-om-den-danske-idyl/ 2 annoncer fra Andel i dagblade Sekundær litteratur - Håndbog til dansk: - Oversigt til billeder: https://hbdansk.systime.dk/?id=225 - afsnit 5.6: Reklamer: https://hbdansk.systime.dk/?id=227 - Håndbogen til dansk: 5.5 Billeder - PPTX om reklameteori - PPTX om informations- og oplysningskampagners kendetegn
Omfang	16 moduler
Særlige fokuspunkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: - Redegøre for centrale begreber knyttet til kommerciel kommunikation - Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af kommerciel Kommunikation - Demonstrere kendskab til tendenser inden for kommerciel kommunikation - Demonstrere evne til at arbejde med problemstillinger i en virkelighedsnær kontekst - Demonstrere evne til at arbejde kritisk-analytisk og reflekterende med kommercielle kampagner og informations- og oplysningskampagner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde, innovativt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 6	Dystopi og utopi
Indhold	Kernestof • Familier som vores, TV2, 2024 (1. afsnit) • St. St. Blicher: Sig nærmer tiden (1838) • Emil Aarestrup: Angst (1838) • Aldoux Huxley: Fagre nye verden (1932) • Lone Hørslev: Alt er data (2018) (uddrag) • Peter Seeberg: Patienten (1962) • Eleverne har lavet deres egne videoer om Kierkegaards stadielære • Martin A. Hansen: Agerhønen • Svend Åge Madsen: Se dagens lys (1980) (værk) • Debat om etiske dilemmaer: ○ Kunstig intelligens kan udslette menneskeheden, advarer topledere og forskere; JP; d.31.5.2023: <i>Fra</i> <https://jyllands-posten.dk/international/ECE15926026/kunstig-intelligens-kan-udslette-menneskeheden-advarer-topledere-og-forskere/> ○ Stop klynkeriet – AI-teknologien vil gøre os alle til specialister; jp, 14.9.2023; <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16422654/stop-klynkeriet-aiteknologien-vil-goere-os-alle-til-specialister/> ○ Professor: Jeg kan ikke advare stærkt nok imod at tøve med kunstig intelligens; Berlingske, d. 1.6.2023 <i>Fra</i> <https://www.berlingske.dk/kronikker/professor-jeg-kan-ikke-advare-staerkt-nok-imod-at-toeve-med-kunstig> ○ "Pas på – det perfekt designede menneske er på vej", Mette Højbjerg, Politiken, 7.11.2015, (Fra skriftlig eksamensopgave) ○ Overlæge i plastikkirurgi oplever kæmpe efterspørgsel: - De får lavet det, der gør dem pæne på billeder; https://nyheder.tv2.dk/samfund/2020-12-09-overlaege-i-plastikkirurgi-oplever-kaempe-eftersporgsel-de-faar-lavet-det-der-goer-dem-paene-paa-billeder Sekundær litteratur • "Undergange - apokalypter i litteratur og medier" af Sune Weile og Mia Bang Nergaard (DLF, 2021) (uddrag) • Lone Nikolajsen: Serien 'Familier som vores' er et rungende 'pøj pøj med klimakrisen' fra Vinterberg til os med privilegierne (Information, 18. oktober 2024) • Artikel: Vinterbergs klimascenarie: Dommedagsagtigt eller en tiltrængt opsang (ing.dk, 23. oktober 2024) • Dokumentar: Verdens første cyborg (CFU) (uddrag) • Eksistentialisme i dansk: https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=128 • Eksistentialisme i dansk: https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=264 • Eksistentialisme i dansk: stadielæren ○ https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=130 ○ https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=131

	○ https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=132 ○ https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=133 • PPTX om science fiction • De ti vigtigste ting at vide om Jeanne d'Ac; Kristeligt Dagblad; 4.1.2012 https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/de-10-vigtigste-ting-vid-om-jeanne-darc Supplerende: • GenZ ENDGAME; optakt til teaterforestilling om Generation Z; https://www.aarhustea-ter.dk/media/ymkijf1d/undervisningsmateriale-genz.pdf (forestillingen blev aflyst)
Omfang	24 moduler
Særlige fokus-punkter	Områder som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal • kunne definere science fiction-genren og kende til dens genretræk, herunder kende begreberne dystopi og utopi • træne analyse, fortolkning samt perspektivering af forskellige teksttyper inden for fiktionsgenren (novelle, romanuddrag, digte, drama) • kendskab til Kierkegaards stadielære og læsning med eksistentialistisk fokus • analysere kortfilm med fokus på filmiske virkemidler • træne analyse af faktatekster, herunder argumentationsanalyse og sproglig analyse • kunne diskutere etiske dilemmaer i vor tid som følge af den teknologiske og videnskabelige udvikling • kunne perspektivere science fiction-fortællingen til den tid, den er skrevet i
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 7	Skriftlighedsforløb
Indhold	• Forløb 1 (1.g): Fiktionsanalyse Fokus på korrektur af egen opgave: analysemetode, den røde tråd, indledning • Forløb 2 (1.g): Analyse af faktatekst: fortællende journalistik Fokus på analysemetode, struktur (opbygning), feedbackafgivelsen og -modtagelse • Forløb 3 (2.g): Fiktionsanalyse Fokus på citatanalyse og perspektivering

Omfang	
Særlige fokus-punkter	•
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Titel 8	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde